

Tema

86. 101. 09

Kuo manė žavi Vesteris

Versus gražiausia paradyje –  
doras įmogus.

(R. Rolanas)

Gete „Jaunojo Vesterio kancias“ parasiė  
savo ankstyvųjų kūrybos laikotarpiu.  
Šis romanas parašytas laiskų forma.

Jaunasis Vesteris rašo laiskus savo draugui Vilhelmu, kuriuose matyti jaunuolio gyvenimas jam marai pačiamose vietose,  
jo meili ir ~~geliavas~~ – pasirūpinimas  
mirti. Romanė atsispindi ne tik Vesterio  
meili, jo aistra šarlotai, bet ir jo nuo-  
moni apie to meto Nokietijos socialinių ~~kurčių~~  
gyvenimą. Štai kaip jis atsiliepia apie  
nelygylę: „Tū gurai žinau, kad mes ne-  
sam ir negaliu būti lygiūs; bet eimi

tos nuonores, kad tas, kuris, noriedamas išsaugoti savo savumą, išlinasi vadinosios minios, taip pat vertas panielos, kaip ir balyks, kuris bijodamas pralaimėti slypiasi nuo prieso." Vėteris, kaip tu laikus jaunuolis, nelyzybė supranta kaip elementarus dalykų, kurio regoli nerūti, bet kartu ir reikia savo raikeių tiems, kurie itin didžiuojasi savo manasumu.

Vėteris darėnai mėsto apie žmogaus egzistenciją. Jam gyvenimas tolygus nepri, ir galvoja, kad „visa veikla siekiama vien patentinti poreikius, kurie velgi neturi jokio kito tiklo, kaip tik prailginti mūsų varganų egzistenciją.“ Šiais žodžiais atsiškleidžia Vėterio pessimistinė parūpė iš gyvenimo.

Jis <sup>antrą</sup> garsina mėho stai ką solo apie tarybos ir poreikių kūrimą: „Svarbu tik resti groži ir tureti drobos jų čiuikitį.“ Jaunuoliui patinka Homerius,

žavisi Osianu.

Vėteris be galo myli vaikus ir mano, kad su jais reikia elgtis taip, kaip ir su subrendusiais žmonėmis. Jis lyginia vaikus ir suaugusiuosius: „Sventiausias dieve danguje, tu matai senus vaikus ir mažus vaikus.“

Jaunuolis didelį dieną skiria žmogaus būdui, jo nuotaikoms išaikinti. Vėteris leidžia žmonius prasta nuotaka, kuria jie sugadina ūqę ir aplinkiniams. „Prasta nuotaka vis tiek kaip tinginystė... Jei negana, kad mes negalime padaryti vienos kito laimingą, argi turime atimti iš kito ir ta dėl augsmą, kuri žmogaus sirdis kartaus pati sulokia?“

Vėteris mano, kad prasta nuotaka yra ne kas kita, kaip „apnaudas dėl savo raties menkumo, repasitenkinimas, savimi, visada susijgs su narydu, kurstomu kvailos tūstybes.“ Jis supranta, kad gyvenime yra maža dėl augsmo, todėl

negalima tuočiai sirdgilauti, naišinant  
kitus dėriavimus. <sup>čia</sup> jis meto įmonių įpratos galas  
veteris turi savotiską nuomonę apie  
darbą: „Juk viskas pasaulys tik akių  
dūmimas, ir kailys yra tas, kas kiti  
verčiamas, o ne iš aistros ar būtino po-  
reikio dirba, siekdamas pinigų, garbes  
ar dar ko nors.“ Ši šis išdėlių metyti,  
kad jaunuoliui pareigos jausmas yra  
svetimas. Jis mano, kad darbas nėra  
naudą tik paciam dirbanciųjam. Veteris  
nesusimasto apie visuomenei nau-  
dingą darbą. O gal jis daugsto apie <sup>rečiau</sup> relairog  
<sup>darbą, kur</sup> <sup>verčia</sup> <sup>dirbt.</sup> <sup>Šaukot ka!</sup> <sup>jis,</sup>  
darbai rodo savo jautriumą  
vargiams, taisina juos poelgius: „Ar žmo-  
gus, kuris gelbidamas save ir savo  
žemę nuo nisvenčiamos vado mirties,  
eina plisti, vertas pasigailėjimo ar bu-  
mes?“ Veteris supranta returtinguosius,  
užjaudia juos.

Jis mano, kad žmogaus nūgintis, turi  
savo ribas: dėriavimus, kancią, šaukus.

Ji gali pakelti tik iki tam tikro laipsnio,  
ir vos tik si riba peržengiamas, žmogus  
žava“. Siai žodžiai jaunuolis pateisina  
apviltos merginos saviūdybę.

Veteris labai supranta pasau-  
li, gyvenimą. Jo nuomone, „nėra nė vieno  
mirkšnio, kuris reikintur taus iš taryjų  
aplink tave, nė vieno mirkšnio, kada tu  
rats nebūtum reikintojas“. Jis masto iš  
apie žmogaus vaidmenį žemeje. Tai na-  
tyti iš jo žodžių: „Taip, as iš tikrujų  
esu tik keleivis, piligrimas išoj žemej!“  
Kas gi daugiau erate jūs?“ Jaunuolis  
supranta žmogaus laikinumo, pasaulyje.

Veteris labai hentia dėl to, kad „tieki  
marai tegelin duoti vieni kitiem“. Jis  
žino, kad kitus šaukusi neimanoma per-  
duoti savo dėriavimo daleles, ir dėl  
to hentia.

Nors romane veterio jausmai iš min-  
tys sukasi apie daugelyt dalykų,  
tačiau pagrindiniame plane stovi jo karsta

meili īarlotai. Vėteris žavisi ja, jos grožiu, gerumu, dorumu ir kitomis puikios savybinis. Kai supranta, kad pañilo mergino, jam visas pasaulis išryksta, jis ima matyti tik mylimosį. Iš tiei tai saho jo žodžiai: „Sauli, mėnulis ir ivaigždės gali sau helianti dangumi, kaiip jiems rotinka, ož rebuskių dienos nuo nakties, ir visas pasaulis ryksta iš atkių.“ Vėterus tiki lotos meile jam ar lotito tai „danginė laime“. Jaunuolis galvoja apie meilę, kaiip apie ~~reikalingą~~<sup>pateisinant lietuviškį, būtinybę</sup> jaunesį. Tai matyti iš jo žodžių: „Tikra teisylė, kad pasaulys tik meile daro žmogus uikalingo.“ Suprates, kad dota reikuumet nebus jo, Vėteris užtasi išvykti iš miesto, kuriamo gyvena mylimoji. Tačiau nėlgai trukus grižta, nes negali be jos gyventi.

Gyvendamas šalia lotos ir jos vyno, Vėteris supranta, kad jam reikia pa-

sitraukti. Jis nutaria nusiūdyti. Jaunuołis perkojo laistą lotai, kuriame apskabo visą savo aistrinę ir kartu tyng meilę jai. Ir nirdamas jis tyliai kartoja mylimosios vandę: „Dota! Dota! Sudie, sudie!“ Taip baigiasi jaunojo būtnio kancios, jis paliela pasaulę, išsiresdinas tai, kas tauriausia iš gražiausia žengje — meilę.

Romano herojus mane suražijo savo dorumu, taurumu, jausmu, tyrumu. Jo daugelis nincią apie žmogų, pasaulę, gamtą vertia susimąstyti. Vėtrungo karista meile lotai reaptende jo voto. Jis rieku iš mylimosios relikalavo ir pats jai nėko nradejo, renoridamas padonyti nelaimingą aplinkinius. Šis būrus ir išsilavins jaunuolis, jo nestysina paliko giles spydi.

5/5 =